

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 11 lutego 2014 roku

Pozwem datowanym na dzień 10 lipca 2013r. skierowanym przeciwko D. R. i A. R. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., reprezentowana przez pełnomocnika procesowego, zwróciła się z żądaniem nakazania pozwanym usunięcia, w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się wyroku, kiosku handlowego usytuowanego przy prawym skrzydle P.B. na działce ewidencyjnej numer (...) z obrębu 5-03-04 przy ul. (...) w rejonie ulicy (...) w W. oraz zakazania pozwanym korzystania z przyłącza elektrycznego i przewodu elektrycznego znajdujących się w budynku P.B., zlokalizowanego w W. przy ulicy (...). Uzasadniając przedmiotowe żądania powódka wyjaśniła, że jest użytkownikiem wieczystym gruntu położonego w W. przy ulicy (...) oraz właścicielem posadowionych na gruncie budynków P.B.. Bezpośrednio przy prawym skrzydle P.B. zlokalizowany jest kiosk, w którym pozwani prowadzą całodobowy handel alkoholem. Powódka zaznaczyła przy tym, że przedmiotowy kiosk został przez pozwanych wzniesiony nielegalnie. Decyzją z dnia 07 sierpnia 2009r. numer 535/09 Wojewoda (...) stwierdzić miał, na wniosek powódki, nieważność decyzji Starosty Powiatu (...) z dnia 04 grudnia 2000r. numer (...) udzielającej D. i A. R. pozwolenia na budowę przedmiotowego kiosku. Decyzja w tym przedmiocie jest przy tym ostateczna i prawomocna. Powódka podniosła, że wzniesiony przez pozwanych kiosk narusza przysługujące jej prawo własności. W przedmiotowym kiosku prowadzony jest całodobowy handel alkoholem, przez co najbliższe otoczenie zabytkowego P.B. jest zaśmiecanie i niszczone przez klientów kiosku, co stwarza zagrożenie dla P.. Lokalizacja kiosku rażąco przy tym – w ocenie powódki – koliduje z architekturą W., negatywnie rzutując na estetykę P.. Powódka wskazała też, że lokalizacja kiosku uniemożliwia przede wszystkim przeprowadzenie kompleksowego remontu p., narażając zabytkowy obiekt na niszczenie. Spółka (...) miała bowiem w dniu 02 czerwca 2010r. uzyskać pozwolenie Stołecznego Konserwatora Zabytków numer (...) na wykonanie rozległych prac remontowo – budowlanych zmierzających do kompleksowej rewitalizacji pałacu. Decyzją z dnia 22 marca 2011r. numer (...) Prezydent m.st. W. zatwierdzić miał przy tym projekt budowlany i udzielić pozwolenia na przeprowadzenie robót budowlanych związanych z remontem P.B.. Projekt do pozwolenia na budowę, uzgodniony z urzędem konserwatorskim, przewiduje dokonanie kompleksowej izolacji ścian piwnic i fundamentów. Lokalizacja kiosku uniemożliwia jednak w ocenie powódki przeprowadzenie prac remontowych na części nieruchomości, przy której posadowiony jest przedmiotowy pawilon. Usytuowanie kiosku uniemożliwia odkopanie fundamentów w celu ich wzmocnienia oraz wykonania nowej izolacji poziomej i pionowej. Z uwagi na posadowienie pawilonu utrudnione jest dojście do ław fundamentowych, a nadto częściowa renowacja elewacji budynku. Uzasadniając natomiast drugie z żądań powódka podniosła, że w trakcie wymiany tablicy rozdzielczej w budynku pałacu, która miała miejsce w 2011r., w związku ze spalaniem się dotychczasowej tablicy rozdzielczej powodowa spółka dowiedziała się, że pozwani zasilają prowadzony przez siebie kiosk energią elektryczną za pomocą kabla, który został przeprowadzony przez piwnice P.B. i to bez zgody, czy wiedzy jego właściciela (pozew, k. 1-4).

W piśmie procesowym z dnia 10 września 2013r. stanowiącym odpowiedź na pozew, strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych solidarnie kosztów procesu według norm przepisanych. W pierwszej kolejności wyrażono wątpliwość co do dopuszczalności drogi sądowej, która dotyczy obiektu budowlanego znajdującego się poza granicami gruntu, którego użytkownikiem wieczystym jest powódka. Jediną drogą nakazania rozbiórki jest w ocenie strony pozwanej droga administracyjna. W dalszej kolejności strona wskazała, że powodowa spółka w sposób fałszywy przedstawiła stan faktyczny, albowiem złożyła do akt sprawy nieaktualne decyzje administracyjne – strona pozwana złożyła w związku z tym szereg dokumentów urzędowych, które w jej ocenie odzwierciedlają rzeczywisty stan prawny i faktyczny. Co więcej pozwani zaznaczyli, że w punkcie 11 decyzji numer (...) z dnia 02 czerwca 2010r. Stołeczny Konserwator zabytków nie pozwolił powódce na malowanie elewacji i wykonanie zewnętrznej ciężkiej izolacji wodnej, co oznacza, że kiosk nie może stanowić przeszkody, dla czynności renowacyjnych. Ponadto zaznaczono, iż odległość kiosku od pałacu nie stanowiłaby fizycznej przeszkody w dokonaniu tych czynności (odpowiedź na pozew, k. 68-69).

Pismem procesowym z dnia 20 stycznia 2014r. strona powodowa zmodyfikowała żądania pozwu w ten sposób, że wniosła: o nakazanie pozwanym usunięcia, w terminie miesiąca od uprawomocnienia się wyroku, nowej skrzynki przyłącza elektrycznego, usytuowanej przy prawym skrzydle P.B. oraz o upoważnienie powoda, na wypadek niewykonania przez pozwanych w terminie miesiąca od uprawomocnienia się wyroku, obowiązku usunięcia kiosku handlowego oraz skrzynki przyłącza elektrycznego usytuowanych przy prawym skrzydle P.B., do usunięcia kiosku i skrzynki na koszt pozwanych; w pozostałym zakresie powództwo pozostawiono bez zmian. Uzasadniając żądania w nowym kształcie powódka wskazała, że bez jej zgody i wiedzy zamontowana została przy ścianie P.nowa skrzynka przyłącza elektrycznego. Powódka wskazała przy tym, iż z informacji uzyskanej od (...) wynika, że skrzynka zamontowana została celem doprowadzenia energii elektrycznej do kiosku pozwanych (pismo procesowe powódki, k. 105-107).

W piśmie procesowym z dnia 04 lutego 2013r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w nowym kształcie, wskazując, że po stronie pozwanych utrzymuje się brak legitymacji biernej co do żądania usunięcia przyłącza elektrycznego, albowiem jest ono własnością (...) Sp. z o.o. (pismo procesowe pozwanych, k. 122).

Do czasu zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. jest użytkownikiem wieczystym gruntu położonego w W. przy ulicy (...) oraz właścicielem posadowionych na tym gruncie budynków (P. B.) (okoliczność bezsporna, a nadto odpis zwykły księgi wieczystej, k. 10-17).

U zbiegu ulic (...) prowadzą, we wzniesionym przez siebie pawilonie, działalność handlową – handel napojami alkoholowymi (okoliczność bezsporna; dokumentacja fotograficzna, k. 35-38).

Decyzją numer (...) z dnia 04 grudnia 2000r. Starosta Powiatu (...) zatwierdził Projekt budowlany pawilonu handlowego i zezwolił na wymianę istniejącego kiosku kwiatowego na rogu, u zbiegu ulic (...) w W.. Decyzją z dnia 07 sierpnia 2009r., numer WI.I.AR- (...) -Ś./19/09, Wojewoda (...) stwierdził nieważność decyzji z dnia 04 grudnia 2000r. Główny Inspektor Nadzoru budowlanego decyzją z dnia 10 listopada 2009r. (znak (...)) utrzymał w mocy decyzję Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2009r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. wyrokiem z dnia 07 kwietnia 2010r. (sygnatura akt VII SA/Wa 157/10) oddalił skargę D. i A. R. na decyzję Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 10 listopada 2009r. (okoliczność bezsporna, a nadto decyzja, k. 18-19, decyzja k. 20-21, wyrok, k. 22-29).

Decyzją numer (...) z dnia 24 sierpnia 2001r. Starosta Powiatu (...) zezwolił D. i A. R. na użytkowanie pawilonu usytuowanego w W. przy ulicy (...), róg ul. (...) (decyzja, k. 71).

Pismem z dnia 05 stycznia 2004r. D. R. zwróciła się do Wydziału Estetyki P. Publicznej Biura Naczelnego Architekta Miasta w W. o opinię urbanistyczną pawilonu – kiosku handlowego. Wskazano w niej, że w 2001r. stary obiekt został wymieniony na obecny z myślą poprawienia estetyki i wyglądu tego typu obiektów i podniesieniu standardu wykonywanych usług. W odpowiedzi z dnia 10 stycznia 2005r. (znak AM- (...)) dopuszczono możliwość przedłużenia funkcjonowania przedmiotowego kiosku handlowego do dnia 24 marca 2005r. (pismo z dnia 05.01.2004r., k. 72, odpowiedź, k. 73).

Decyzją numer (...) (znak (...) -25-20-08) z dnia 20 kwietnia 2009r. Prezydent m.st. W. nakazał D. R. i A. R. doprowadzenie do jak najlepszego stanu zabytek – układ urbanistyczny ulicy (...) w W. w rejonie ulicy (...) – poprzez usunięcie umieszczonego niezgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami kiosku handlowego przy ulicy (...) w rejonie ul. (...) w W., przy prawym skrzydle P.B. przy ulicy (...) na działce nr ewid. 2 w obrębie 5-03-04. Decyzja ta została jednak uchylona przez Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 08 stycznia 2013r. sygnatura akt II OSK 1635/11 (decyzja, k. 30-34, wyrok NSA, k. 84-88v).

Decyzją numer (...)z dnia 22 marca 2010r. Prezydent m.st. W.zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia dla (...) sp. z o.o.w W.na roboty budowlane związane z przebudową budynku wpisanego do rejestru zabytków – P.B. przy ul. (...)w W.(decyzja, k. 41-42).

Decyzją numer (...) z dnia 02 czerwca 2010r. Prezydent m.st. W. pozwolił (...) sp. z o.o. w W. na wykonanie w P. Błękitnym szczegółowo wymienionych prac (decyzja, k. 43-50). W decyzji tej nie zezwolono spółce (...) na docieplenie elewacji, malowanie elewacji, wykonanie zewnętrznej ciężkiej izolacji przeciwwodnej, wykonanie cokołów z płyt piaskowca i in. (decyzja, k. 43-50).

Decyzją numer (...)z dnia 19 listopada 2012r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego odmówił wydania nakazu rozbiórki kiosku handlowego usytuowanego przy prawym skrzydle P.B. na działce ewidencyjnej (...)z obrębu 5-03-04 przy ulicy (...)w W.. (...)Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego decyzją numer (...)z dnia 23 stycznia 2013r. utrzymał decyzję w przedmiocie odmowy nakazu rozbiórki (z dnia 19 listopada 2012r.) w mocy (decyzja, k. 78, decyzja, k. 81-83).

Decyzją numer (...) z dnia 31 lipca 2013r. wydaną z upoważnienia Prezydenta m.st. W. przez zastępcę dyrektora Zarządu Dróg Miejskich (jednostka organizacyjna m.st. W.) zezwolono D. i A. R. na zajęcie odcinka pasa drogowego drogi powiatowej – ul. (...) w rejonie ul. (...) o powierzchni 20 m² na okres od dnia 01 sierpnia 2013r. do dnia 30 listopada 2013r. oraz umieszczenie na nim kiosku handlowego. Analogiczna decyzja wydana została w dniu 20 listopada 2013r. na dalszy okres, tj. od dnia 01 grudnia 2013r. do dnia 31 marca 2014r. (decyzja, k. 89-89v wraz z warunkami zajęcia i mapą, k. 90-91, decyzja, k. 115-116 wraz z warunkami zajęcia i mapą, k. 116-117).

Obiekt nie jest bezpośrednio przyległy do elewacji P.B.. Odległość ściany kiosku od pałacu wynosi około 0,8 m (protokół, k. 75-75v).

Spółkę (...) spółkę akcyjną z siedzibą w W. i A. R. łączyła kompleksowa umowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji numer (...) z dnia 13 lipca 2009r. Kolejna umowa zawarta została w dniu 04 grudnia 2013r. (umowa, k. 92-92v, umowa, k. 123-123v).

Na prawym skrzydle P.B. zamontowana została skrzynka przyłącza elektrycznego celem doprowadzania energii do kiosku państwa R.. Zgodę na zamontowanie przyłącza wydał Stołeczny Konserwator Zabytków (dokumentacja fotograficzna, k. 108, pismo (...), k. 113, pismo, k. 128).

Stan faktyczny w powyższym kształcie miał co do zasady charakter bezsporny – znajdował bowiem oparcie w przytaczanych przez strony faktach i braku ich zaprzeczenia przez przeciwnika procesowego, a nadto znajdował odzwierciedlenie w dokumentach urzędowych (art. 244 k.p.c.) i prywatnych (art. 245 k.p.c.). Jakkolwiek dokumenty te składane były przez strony w wersjach nieoryginalnych, ich prawdziwość ani autentyczność nie była kontestowana przez strony, Sąd natomiast nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Na rozprawie, w dniu 11 lutego 2014r., oddalone zostały wnioski o przeprowadzenie dowodu przy wykorzystaniu osobowych źródeł dowodowych, jak też dowody zgłoszone w piśmie z dnia 10 lutego 2014r. W pierwszej kolejności zważyć należało, że okoliczności, które miały zostać dowiedzione za pomocą tych środków pozostawały indyferentne dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem ich przeprowadzenie nie wpływało na ostateczny kształt orzeczenia. Co się zaś tyczy wniosków zgłoszonych w piśmie z dnia 10 lutego 2014r., miały one nadto (oprócz dowodu z dokumentu – pisma Stołecznego Konserwatora Budynków, k. 128) w świetle art. 206 § 6 k.p.c. charakter spóźniony, a ich prowadzenie skutkowałoby jedynie opóźnieniem w rozpoznaniu niniejszej sprawy. Zgłoszone jeszcze w pozwie przez pełnomocnika powodowej spółki dowody z przesłuchania świadków i stron naruszały dyspozycję art. 258 k.p.c. i 304 zdanie trzecie k.p.c. Nie zostały bowiem dokładnie oznaczone fakty, które tymi zeznaniami (wyjaśnieniami) miały być stwierdzone.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

Strona powodowa wywodziła z przysługującego jej prawa użytkowania wieczystego gruntu i prawa własności budynku (P. B.) roszczenia polegające na nakazaniu usunięcia kiosku handlowego pozwanych, zakazaniu im korzystania z przyłącza elektrycznego, usunięciu nowej skrzynki przyłącza elektrycznego oraz upoważnieniu powódki do usunięcia kiosku na rzecz pozwanych, w razie niewykonania przez nich obowiązku w tym zakresie.

Stosownie do treści art. 222 § 1 k.c. właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą. Art. 222 § 2 k.c. przewiduje z kolei przysługiwanie właścicielowi przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą roszczenia o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń.

Uregulowane w art. 222 § 2 k.c. roszczenie negatoryjne jest wymierzone przeciwko trwałemu wkroczeniu w sferę uprawnień właściciela przez osobę nieuprawnioną, która wyrazić się może w wytworzeniu ciągłego lub powtarzającego się i grożącego powtórzeniem się stanu pogwałcenia sfery uprawnień właściciela. Należy rozgraniczać sferę zastosowania roszczenia negatoryjnego i roszczenia windykacyjnego oraz sferę roszczenia negatoryjnego i roszczenia odszkodowawczego. Roszczenie negatoryjne znajduje zastosowanie przykładowo – gdy osoba nieuprawniona przechodzi lub przejeżdża przez cudzą nieruchomość, wypędza na tę nieruchomość swoje bydło, gdy na cudzą nieruchomość kieruje odpływ wody deszczowej, łowi ryby w cudzym jeziorze, prowadzi budowę na cudzym gruncie, czerpie wodę ze źródła lub studni znajdującej się na cudzym gruncie. Roszczenie negatoryjne znajduje zastosowanie w razie naruszenia sformułowanego wśród przepisów prawa sąsiedzkiego zakazu immisji pośrednich. Można bowiem przypomnieć, że właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Tym bardziej niedopuszczalne są immisje bezpośrednie. Roszczenie negatoryjne przysługuje w razie obiektywnie stwierdzonego naruszenia cudzego prawa własności. Roszczenie negatoryjne przysługuje właścicielowi rzeczy. Podobnie trzeba stwierdzić, że legitymowany do wystąpienia z roszczeniem negatoryjnym jest aktualny właściciel rzeczy. Stosownie do art. 222 § 2 k.c. biernie legitymowana w sporze negatoryjnym jest osoba, która naruszyła własność w inny sposób, aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą. Zachodzi więc tutaj potrzeba ustalenia rodzaju dokonanego naruszenia cudzego prawa własności i udowodnienia pozwanemu takiego naruszenia. Legitymacja bierna pozwanego jest uzasadniona, o ile nie przysługuje mu skuteczne wobec właściciela uprawnienie do „wkroczenia w sferę cudzego prawa”; bez pozbawienia właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą. Konkretnie uprawnienie może zaś wynikać z właściwego stosunku prawnego (choćby służebność) bądź obligacyjnego (najczęściej nienazwanego). Źródłem uprawnienia może być również decyzja administracyjna, chociażby wywłaszczenie polegające na ograniczeniu własności nieruchomości. Przykładowo, można żądać rozebrania części lub całego budynku wzniesionego na cudzym gruncie lub z przekroczeniem granic gruntu sąsiedniego. Roszczenie negatoryjne nie upoważnia natomiast do żądania osuszenia gruntu, który został zalany wodą spływającą w sposób nieprawidłowy z sąsiedniej posesji, choćby to było możliwe w ramach restytucji naturalnej. Nie upoważnia również do żądania rozebrania urządzenia, czy budynku znajdującego się całkowicie na gruncie właściciela występującego z roszczeniem negatoryjnym, jeżeli osoba, która wzniosła tam budynek, nie rości sobie do niego żadnych praw i nie korzysta faktycznie z tego budynku. Brakuje tu bowiem cudzego władztwa (korzystania), które by naruszało sferę wyłączności właściciela występującego z roszczeniem negatoryjnym (zob. Edward Gniewek, Komentarz do art. 222 k.c. [w:] Kodeks cywilny. Księga druga. Własność i inne prawa rzeczowe. Komentarz, Zakamycze 2001 oraz powoływani tamże T. Dybowski, S. Wójcik, J. Ignatowicz; nadto por. W. J. Katner, Ochrona własności nieruchomości przed naruszeniami pośrednimi, Warszawa 1982, s. 101 i n.).

W toku ustalania stanu faktycznego stwierdzono, iż jakkolwiek powódce przysługują bezwzględne rzeczowe prawa na nieruchomości, to kiosk wzniesiony i użytkowany przez pozwanych posadowiony jest na terenie, do którego powódka nie posiada żadnych praw. Jak bowiem wynika z załączonych map, planów, odpisu księgi wieczystej i kolejnych decyzji administracyjnych, obiekt ten usytuowany jest na terenie pasa drogowego, którego właścicielem jest inny podmiot.

Pozwani zatem nie naruszają prawa własności powódki w tym sensie, że nie zachodzi koincydencja terytorialna obu obiektów (P. B.i kiosku).

Strona powodowa podnosiła szereg argumentów, które w jej ocenie usprawiedliwiały żądanie nakazania pozwanym usunięcia kiosku. Trzeba było mieć w pierwszej kolejności na względzie zakres prawa własności i prawa użytkowania wieczystego przysługujący spółce (...). Powódka nie mogła konstruować roszczeń w oparciu o art. 222 § 2 k.c. względem pozwanych, albowiem nie naruszali oni prawa własności ani prawa użytkowania wieczystego. Powódka podnosiła argumenty natury estetycznej oraz wskazywała na konieczność przeprowadzenia prac renowacyjnych. Okoliczności te jednak nie mogły stanowić podstawy nakazania usunięcia (rozebrania kiosku). Z jednej bowiem strony powódka nie była uprawniona do przeprowadzenia prac konserwacyjnych, które byłyby uniemożliwione z uwagi na położenie kiosku (Stoleczny Konserwator zabytków nie zezwolił powódce na malowanie elewacji i wykonanie zewnętrznej ciężkiej izolacji wodnej), z drugiej strony natomiast względy estetyczne, w tym choćby zaśmiecanie czy hałas, nie są czynnikami znajdującymi swe podłoże w działaniach D. i A. R.. Chociaż w istocie pozwani prowadzą w przedmiotowym pawilonie handlowym działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży napojów alkoholowych, to już zachowania ich klientów nie są zależne od nich. Powódka nie wykazała przy tym, by zaśmiecanie czy hałas były generowane przez pozwanych.

Strona pozwana podnosiła w toku procesu zarzut niewłaściwości drogi sądowej. Zarzut ten był bezzasadny, a okoliczności leżące w ocenie strony pozwanej u jego podstaw prowadziły w istocie do oddalenia powództwa, a nie do odrzucenia pozwu.

Stosownie do treści art. 199 § 1 punkt 1 k.p.c. sąd odrzuci pozew jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna. Wykładnia tego przepisu prowadzona winna być w kontekście brzmienia przepisu art. 2 § 1, zgodnie z treścią którego do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych, oraz Sąd Najwyższy. Nie są jednak rozpoznawane w postępowaniu sądowym sprawy cywilne, jeżeli przepisy szczególne przekazują je do właściwości innych organów (art. 2 § 3 k.p.c.). Przyjęcie niedopuszczalności drogi sądowej i w konsekwencji odmowa rozstrzygnięcia sprawy przez sąd może nastąpić tylko przy spełnieniu określonych przesłanek. Niedopuszczalność drogi sądowej zachodzi wówczas, gdy sprawa nie ma charakteru sprawy cywilnej lub gdy sprawa ze swej istoty ma wprawdzie charakter sprawy cywilnej, jednakże z mocy wyraźnego przepisu została przekazana do właściwości innego organu niż sąd powszechny.

Strona powodowa próbowała w istocie osiągnąć w niniejszym postępowaniu rezultat, którego nie osiągnęła w toku kolejnych postępowań administracyjnych i sądowo – administracyjnych, tj. doprowadzić do usunięcia (nakazania rozebrania) kiosku sąsiadującego z P.B., względem którego zachowuje uprawnienia właścicielskie, niemniej jednak nie było wykluczone pozwanie samych władających kioskiem o zaniechanie występujących naruszeń. W postępowaniu sądowym Sąd powinien zbadać jakie uprawnienia przysługują stronom oraz czy zachodzi relacja krzyżowania się tych uprawnień, która prowadzi do naruszenia praw przysługujących podmiotowi konstruującemu roszczenia negatoryjne. Innymi słowy sprawa o zaniechanie naruszeń ma charakter sprawy cywilnej, żaden natomiast inny organ, a jedynie Sąd powszechny, nie zyskał do badania roszczeń w tym zakresie.

Inne natomiast względy legły u podstaw oddalenia powództwa w zakresie żądań, których przedmiotem były urządzenia doprowadzające do kiosku pozwanych energię elektryczną.

Zgodnie z brzmieniem art. 49 § 1 k.c. urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne nie należą do części składowych nieruchomości, jeżeli wchodzą w skład przedsiębiorstwa. Przywołany przepis przewiduje ustawowy wyjątek od zasady superficies solo cedit. Urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania wody, pary, gazu, prądu elektrycznego oraz inne urządzenia podobne tracą przymiot części składowej nieruchomości (o ile były trwale z gruntem związane) lub przymiot odrębnej rzeczy ruchomej (jeżeli nie były trwale z gruntem związane), a stają się częścią składową instalacji. Jeżeli natomiast omawiane urządzenia nie stają się częścią składową przedsiębiorstwa, pomimo ich przyłączenia do sieci, to ich własność ustalana jest na podstawie zasad ogólnych, np. są własnością właściciela nieruchomości jako jej część składowa (zob. E.

Niezbecka, komentarz do art. 49 k.c. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna [pod red. A Kidyby], opubl. w WKP, 2012).

Jak ustalono w toku niniejszego postępowania to nie pozwani, a dostawca energii elektrycznej zamontował kabel na nieruchomości powódki oraz skrzynkę przyległą do ściany P.B., co oznacza, iż do niego należą przedmiotowe urządzenia i to zgodnie z przywołaną regułą (art. 49 § 1 k.c.). W zaistniałej zatem sytuacji od tego tylko podmiotu właściciel P. może domagać się zaprzestania naruszenia prawa własności. Brak jest podstaw, by pozwani mieli usunąć skrzynkę, która ani do nich nie należy, ani też nie została przez nich zamontowana. Nie było też uprawnione zakazanie pozwanym korzystania z kabla (przewodu elektrycznego), bo w istocie z kabla tego korzysta dostawca, przesyłając za jego pomocą energię elektryczną. Odrębne zapatrywanie prowadziłoby do wniosku absurdalnego polegającego na tym, że końcowy odbiorca energii korzysta z linii przedsiębiorstwa i to na całej długości. Dodać też można, że w zakresie żądania o zakazanie pozwanym korzystania z przyłącza elektrycznego nie zachodziła powaga rzeczy osądzonej (art. 199 § 1 punkt 2 k.p.c.), albowiem we wcześniej prowadzonym procesie w tutejszym Sadzie pod sygn. akt VI C 411/12, a następnie w Sądzie Okręgowym w Warszawie pod sygn. akt V Ca 3047/12 powódka domagała się nakazania pozwanym usunięcia kabla – przewodu elektrycznego (dołączone akta). Nie były to więc tożsame roszczenia.

Mając na uwadze powyższe, a przede wszystkim brak posadowienia kiosku na terenie należnym do powódki oraz brak uprawnień pozwanych – o względny choćby charakterze – do urządzeń, które służą do doprowadzania energii elektrycznej, powództwo należało oddalić, o czym Sąd rozstrzygnął w I punkcie sentencji wyroku.

Podstawę orzeczenia o kosztach procesu stanowił art. 98 § 1 k.p.c., stosownie do treści którego na żądanie strony wygrywającej proces, jej przeciwnik zobowiązany jest do zwrotu powstałych kosztów. Skoro zatem powództwo zostało oddalone w całości, pozwanym należał się zwrot kosztów, które sprowadzały się do kosztów zastępstwa procesowego w łącznej wysokości 3.617,00 zł wyliczonych na podstawie § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity opubl. w Dz. U. z 2013r. poz. 461) z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17,00 zł).

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.

(...)

(...).

W., dnia 19 marca 2014r.